

До председателя на Научно жури,
назначено със заповед на
Ректора на Медицински университет – Варна,
№ Р-109-410/26.10.2022г.

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Антон Йорданов Джоров, д.м.н.

Аджибадем Сити Клиник, Многопрофилна болница за активно лечение Токуда ЕАД

*Специалист по „Обща стоматология“, „Хирургична стоматология“,
„Лицево-челюстна хирургия“,*

Относно : Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Хирургия“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.1. Медицина; в Катедра „Обща и оперативна хирургия“, ФДМ, МУ- Варна.

Тема: “Стойности на прокалцитонина и делта неутрофилния индекс в хирургията на възпалителните заболявания на главата и шията“

Автор: д-р Янко Георгиев Янков, към ФДМ, МУ – Варна

Научни ръководители: Проф.д-р Никола Колев, д.м.н., доц. д-р Яна Димитрова Бочева, д.м.

I. Кратки биографични данни и кариерно развитие на д-р Янков

Д-р Янко Георгиев Янков е роден през 1989 г. в гр. Шумен, през 2014 г. завършва медицина в МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна с отличен успех и е удостоен с награда „Златен Хипократ“. От 2015 г. до момента работи като лекар в Клиниката по Лицево-челюстна хирургия към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД - гр. Варна. В периода февруари – октомври 2019 г. е хоноруван асистент по Орална и Лицево-челюстна хирургия към катедрите по „Орална и Лицево-челюстна хирургия“ при Факултет „Дентална медицина“ и „Обща и оперативна хирургия“ - Факултет „Медицина“ към МУ Варна. След спечелен конкурс от 2019г. е назначен за редовен асистент по Лицево-челюстна хирургия към Катедра „Обща и оперативна хирургия“, а през 2020 г. придобива специалност по ЛЧХ.

II. Актуалност на темата и поставената цел

Дисертационният труд съдържа общо 104 страници и е онагледени с 49 графики, 43 таблици и 2 схеми. Библиографската справка включва 135 литературни източника, от тях 2 на кирилица и 133 на латиница.

Възпалителните заболявания на лицето и шията, са често срещани болести. Усложненията им понякога са с протрахиран и тежко протичащи. Тези болести са едни от най-натоварващите здравната система. Познатите ни лабораторни показатели, като стойност на левкоцити, неутрофили, СУЕ и CRP не винаги покачват абсолютната си стойност в хода на инфекциозния процес. Те могат да се окажат недостатъчно надеждни и категорични маркери за диагностицирането, лечението, проследяването и прогнозирането на изхода при възпалителните процеси. PCT е един от най-обещаващите биомаркери на възпалението в диагностиката на инфекциозните заболявания. Увеличените му стойности в кръвната плазма индикират степента на бактериалната инвазия и се явяват по-ранен маркер за диагностика на възпалителните заболявания от класическите показатели. Той е определян като “ранен маркер” на възпаление. Чрез него може да се констатира развитието на възпалителния процес още преди да са се повишили стойности на WBC, неутрофилите и CRP. Всичко това дава основание за допълнителни проучвания, за да се изясни предиктивната му стойност в диагностиката на възпалителните заболявания.

За да се установи клинична приложимост на PCT и DNI като показатели на възпалението е необходимо да се оцени тяхната диагностична надеждност и ефективността на методологично изведените им cut-off стойности при пациенти с абсцеси на главата и шията от одонтогенен и неодонтогенен произход. Д-р Янков е направил задълбочен критичен анализ на литературата, като е формулирал нерешените проблеми по темата. Това му дава основание за настоящото проучване. Темата на дисертационния труд разглежда актуален и важен проблем за медицинската наука и практиката. Целта е формулирана ясно и задачите са определени правилно.

III. Материал и метод

Проучени са 81 болни с абсцеси на главата и шията, като 50 от тях са с одонтогенен и 31 с неодонтогенен произход. Изследвани са стойностите на PCT, CRP, WBC и Neutr и е изчислен DNI. От проучването е изключена една пациентка на 80 години с неодонтогенен абсцес. Останалите 80 са разделени в две групи – 50 с одонтогенни абсцеси и 30 с неодонтогенни. За контролна група са използвани 51 здрави индивиди, съответни на проучваната група, които също са разпределени по пол и възраст . В проучването не са изследвани болни, за които има анамнестични данни за заболявания и състояния, при които е възможно да има фалшиво положителни резултати. Признаците на наблюдението са:

- полови различия по отношение на изследваните маркери PCT, DNI, CRP, WBC и неутрофили;
- корелации между PCT, DNI, CRP, WBC и неутрофили при изследваната група от пациенти с абсцеси на главата и шията при контролната група от здрави хора;
- cut-off диагностични и референтни стойности на PCT и DNI при изследваните групи от пациенти с одонтогенни и неодонтогенни абсцеси на главата и шията;
- чувствителност, специфичност и предвидимост на PCT, DNI, CRP, WBC и неутрофили;

При представяне на резултатите са използвани колонни диаграми с клъстери, кръгови диаграми с отделни сегменти в 3D и графики „SmartArt“ на софтуерната програма “Microsoft Word” (2010 г.). За целите на проучването са приложени следните статистически методи:

- честотни таблици с абсолютен брой и проценти, средни аритметични, медиана, стандартно отклонение, минимални и максимални стойности. Графично средните измервания са представени с „box-plot“ графики, а категорийните данни с „bar“ графики. Използван е „Jamovi software 2.2.0“ за визуализация на получените данните.
- при междугруповото сравнение на разликите в изследваните показатели между отделните проучвани групи е използван вариационен анализ „ANOVA“.
- за вътрегруповото сравнение на разликите между изследваните показатели е използван параметричен „Independent T –test“ данни.
- рок криви (ROC curves) са използвани за определяне на предиктивната прецизност на изследването.
- корелационен анализ е използван за изследване на зависимостите между изучаваните клинични показатели и за установяване на силата на тяхното влияние един на друг.

IV. Резултати и обсъждане

Резултатите за изчерпателно описани и анализирани. Дисертационният труд завършва с изводи и направени обобщения от проучването.

V. Приноси

В дисертационния труд са очертани 5 приноси. За най – съществени от тях считам следните:

1. За първи път в България PCT и DNI се използват като маркери в менажирането на одонтогенните и неодонтогенните абсцеси на главата и шията;
2. За първи път в България се прави корелация между PCT, DNI, CRP, WBC и неутрофили като маркери за възпаление при одонтогенните и неодонтогенните абсцеси на главата и шията;

3. Определянето и проследяването на PCT и DNI в рутинната практика при пациенти, суспектни за одонтогенните и неодонтогенните абсцеси на главата и шията, може да доведе до по-ранна диагностика и по-прецизно лечение на тези заболявания;

VI. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Предоставеният ми за рецензиране дисертационен труд на д-р Янко Георгиев Янков на тема „Стойности на прокалцитонина и делта неутрофилния индекс в хирургията на възпалителните заболявания на главата и шията” приемам за завършен. Той отговаря на изискванията на ЗВО, ЗРАСБ, Правилника за прилагане на ЗРАСБ и Правилника на МУ - Варна. Темата на труда е актуална и добре подбрана.

Клиничният материал и направените проучвания представляват интерес за медицинската наука и практика. Проведените изследвания и наблюдения на пациенти и произтичащите от тях изводи и приноси в дисертационния труд приемам за лично дело на автора. Авторефератът е изготвил съгласно изискванията на ЗРАСБ и нормативната уредба на МУ – Варна. Той отразява съдържанието на дисертационния труд. Във връзка с него д-р Янев представя две статии и два доклада, в които е първи автор.

..

VII. Заключение

Всичко казано по-горе ми дава основание да дам положителна оценка на дисертационния труд и ще гласувам с „ДА“ за присъждане на научната и образователна степен „Доктор“ по научна специалност „Хирургия“ на д-р Янко Георгиев Янков.

София,
21.11.2022г.

Рецензент:

проф. д-р Антон Йорданов Джоргов, д.м.н.

